

Додаток
до рішення міської ради
від 24 травня 2019 року
№ 39/34/VII

**ПРОГРАМА
ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА
МІСТА СТАРОКОСТЯНТИНОВА НА 2019-2023 РОКИ.**

ЗМІСТ

Паспорт Програми	1
1. Загальні положення.	2
2. Стан навколишнього природного середовища міста Старокостянтинова.	3
2.1 Оцінка поточної ситуації.	3
2.2. Стан атмосферного повітря.	3
2.3. Стан водних ресурсів.	4
2.3.1. Поверхневі водойми.	4
2.3.2. Водопостачання та водовідведення.	5
2.4. Поводження з відходами.	6
2.5. Рослинний та тваринний світ	7
2.5.1. Зелені насадження.	7
2.5.2. Тваринний світ.	7
2.6. Екологічна освіта та робота з громадськістю	8
3. Мета, основні цілі та завдання Програми.	8
4. Шляхи і способи виконання Програми.	10
5. Очікувані результати виконання Програми.	10
6. Фінансове забезпечення виконання Програми.	10
Додатки:	
Таблиця 1. Заходи з покращення якості атмосферного повітря на 2019-2023 роки.	11
Таблиця 2. Заходи з покращення стану водних ресурсів на 2019-2023 роки.	13
Таблиця 3. Заходи зі зменшення негативного впливу відходів на довкілля 2019-2023 роки.	16
Таблиця 4. Заходи з охорони рослинного та тваринного світу та забезпечення екологічно - збалансованого природокористування на 2019 – 2023 роки.	19
Таблиця 5. Заходи з формування екологічної свідомості керівників та працівників підприємств, установ, організацій, жителів міста, підвищення рівня їх обізнаності з питань охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки на 2019 – 2023 роки.	22

ПАСПОРТ ПРОГРАМИ

Назва	Програма охорони навколишнього природного середовища міста Старокостянтинова на 2019-2023 роки.
Підстави для розробки	Завершення терміну дії «Програми охорони навколишнього природного середовища м. Старокостянтинів на 2016-2018 роки»
Розробник	Відділ з питань охорони, раціонального використання природних ресурсів та благоустрою виконавчого комітету міської ради
Виконавці заходів	Виконавчий комітет міської ради, підприємства, установи та організації усіх форм власності й підпорядкування

Мета	Поліпшення стану навколишнього середовища на території міста, забезпечення екологічної безпеки шляхом переходу до еколого-економічного принципу природокористування через формування екологічної свідомості населення міста та дотримання норм природоохоронного законодавства
Терміни реалізації	2019-2023 роки
Джерела фінансування	Кошти з державного, обласного та місцевого бюджетів (в т.ч. кошти міського фонду охорони навколишнього природного середовища), власні кошти підприємств, інші кошти
Вартість Програми	Загальна вартість – 286 529,81 тис. грн;
Очікувані результати виконання Програми	зменшення викидів шкідливих речовин в атмосферне повітря; покращення якості поверхневих вод внаслідок реконструкції міських очисних споруд; захист територій від підтоплення, очищення річок; запровадження роздільного збору ТПВ ; організація поводження з відходами згідно вимог діючого законодавства, реконструкція міського полігону твердих побутових відходів; зниження негативного впливу на зелені насадження і рослинність зелених зон міста; підвищення екологічної свідомості жителів міста.

1. Загальні положення.

В умовах інтенсивного розвитку технологій, промисловості та суспільства загалом природа вже не постає у свідомості населення та виробників як невичерпний банк ресурсів. Питання екології звучить з кожним роком гостріше. Саме тому питання стратегічного планування та прогнозування, вжиття превентивних заходів та раціоналізм у використанні наявних природних ресурсів є досить актуальними для нашого міста.

«Програма охорони навколишнього природного середовища м. Старокостянтинова на 2019-2023 роки» (далі – Програма) визначає комплекс заходів, спрямованих на забезпечення максимально ефективного використання природних ресурсів:

- запобігання забрудненню атмосферного та водного басейнів, земельних ресурсів та питної води, адаптація міста до змін клімату;
- впровадження сучасних технологій збирання, вилучення, переробки та знешкодження промислових і побутових відходів;
- охорона та раціональне використання ресурсів рослинного та тваринного світу;
- підвищення рівня суспільної екологічної свідомості громадян.

Програма базується на основі аналізу сучасного стану навколишнього природного середовища, визначає проблемні питання, окреслює цілі, завдання та комплекс заходів щодо їх реалізації.

Програма розроблена відповідно до Водного та Земельного Кодексів України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про охорону атмосферного повітря», «Про відходи», «Про захист рослин», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ», постанови Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2006 року №1045 «Про затвердження Порядку видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах», постанови

Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року №1147 «Про затвердження Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів».

Програма координує діяльність усіх учасників та зацікавлених сторін у реалізації комплексу заходів щодо забезпечення охорони навколишнього природного середовища міста.

Програмою передбачається можливість коригування заходів (внесення змін чи доповнень) в залежності від змін внутрішніх та зовнішніх умов її реалізації.

2. Стан навколишнього природного середовища міста Старокостянтинова.

2.1. Оцінка поточної ситуації.

Місто Старокостянтинів знаходиться в північно-східній частині Хмельницької області в місці злиття річок Шахівка, Ікопоть, Случ (басейн р. Припять). Площа – 35,421 км². Рік заснування – 1209. Чисельність населення станом на 01.09.2018 року становить 34793 особи.

Екологічна характеристика основних складових навколишнього природного середовища міста Старокостянтинова на момент складання Програми характеризується даними, зазначеними нижче.

2.2. Стан атмосферного повітря.

Динамічне зростання обсягів та розширення сфери виробничої діяльності спричиняють посилення антропогенного навантаження на навколишнє природне середовище. Атмосферне повітря забруднюється різними газами, суспендованими дрібними часточками і рідкими речовинами, які негативно впливають на живі істоти, погіршуючи умови їх існування.

Динаміку викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у м. Старокостянтинів за даними Головного управління статистики в Хмельницькій області наведено в таблицях 1- 4.

Кількість викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел протягом 2015-2017 років наведено в таблиці 1.

Таб.1

Роки	2015	2016	2017
Тис.тонн	0,183	0,256	0,824

Динаміку викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел в атмосферне повітря, в тому числі по найпоширеніших речовинах (пил, діоксид сірки, діоксид азоту, оксид вуглецю) у м.Старокостянтинів, тис. тонн, наведено в таблиці 2.

Таб.2

Разом	2015				Разом	2016				Разом	2017			
	в т.ч.					В т.ч.					В т.ч.			
	пил	SO ₂	NO ₂	CO ₂		пил	SO ₂	NO ₂	CO ₂		пил	SO ₂	NO ₂	CO ₂
0,183	0,057	0,016	0,025	0,057	0,256	0,065	0,020	0,029	0,068	0,824	0,104	0,069	0,152	0,417

Обсяги викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел в атмосферне повітря у м. Старокостянтинів наведено в таблицях 3, 4.

Таб.3

Обсяги викидів, тонн		Збільшення/зменшення +/- викидів у 2016 р. в порівнянні з 2015 р., тонн	Обсяги викидів у 2016 р. в порівнянні з 2015 р., %	Викинуто в середньому одним об'єктом спостереження, тонн
2015 р.	2016 р.			
183,414	255,868	+72,454	139,5	10,234

Таб. 4

Обсяги викидів, тонн		Збільшення/зменшення +/- викидів у 2017 р. в порівнянні з 2016 р., тонн	Обсяги викидів у 2017 р. в порівнянні з 2016 р., %	Викинуто в середньому одним об'єктом спостереження, тонн
2016 р.	2017 р.			
255,868	824,7	+568,832	322,3	**

** - показник не розраховувався.

Збільшення викидів забруднюючих речовин, в першу чергу зумовлено зростанням кількості підприємств, які здійснюють викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, збільшення об'ємів виробництва (ТОВ «Мегатекс Індастріал», ТОВ «Старокостянтинівцукор», ТОВ «Кононівський елеватор», ТОВ «Блок Майстер» і ін.), введення в експлуатацію котелень на твердому паливі (вугілля, паливні гранули, дрова) як альтернативу газовому опаленню в зв'язку з зростанням ціни на газ.

В опалювальному сезоні 2017-2018, 2018-2019 років працює 14 котелень КП ПТГ «Тепловик» та 10 котелень ТОВ «Теплахата», які забезпечують теплом 171 багатоповерховий житловий будинок, бюджетні та госпрозрахункові установи.

До 2015 року основну масу забруднення атмосфери (близько 80% всього обсягу) формували викиди автотранспорту. У 2015 році відповідно до статистичних даних відбулось зменшення обсягів викидів від пересувних джерел забруднення (в т.ч. автотранспорту) по місту: у 2015 році викинуто 1,3128 тис. тонн, що на 0,16 тис. тонн менше, ніж у 2014 році, обсяг викидів в якому від пересувних джерел склав 1,470 тис. тонн. В 2016-17 роках викиди від пересувних джерел не розраховувались. Внесок у забруднення повітряного басейну міста вносить також транзитний автотранспорт.

Збільшення навантаження на повітряне середовище пов'язано з введенням в експлуатацію нових підприємств, закладів торгівлі та побутового обслуговування, збільшенням терміну експлуатації транспортних засобів.

Одним із пріоритетних напрямків розвитку міста залишається впровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження. Продовжується модернізація котелень та систем теплозабезпечення, проводиться утеплення приміщень навчальних закладів з метою зменшення споживання об'ємів палива, а, отже, і зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Проводяться підготовчі роботи по розробці проекту переоснащення котелень КП «Тепловик» по вул. Миру, 1/136 та вул. Героїв Крут, 8/3 з перенесенням потужностей на котельню по вул. Миру, 1/139 з встановленням енергоефективного обладнання (заміна теплових мереж на попередньо ізольовані труби).

Для покращення ситуації в галузі охорони атмосферного повітря необхідно впроваджувати заходи, направлені на зменшення викидів в атмосферне повітря, встановлювати нове ефективне газоочисне обладнання на підприємствах, проводити заміну використання автотранспортом палива нафтового походження на природний газ, як альтернативу, використовувати автомобілі з електродвигунами, не здійснювати спалювання сухої рослинності, зосередити свої зусилля на чіткому дотриманні природоохоронного законодавства щодо охорони атмосферного повітря, інформувати про факти його порушення. Крім того, необхідно здійснювати заходи з озеленення території міста шляхом збільшення площ зелених насаджень, садіння нових молодих дерев, кущів, газонів і квітників, озеленення території підприємств та організацій міста.

2.3. Стан водних ресурсів.

2.3.1. Поверхневі водойми.

Гідрологічна мережа міста Старокостянтинова представлена р. Случ та двома малими річками – Ікопоть та Шахівка. Річка Случ має загальну протяжність 451 км, у межах міста – 5,1 км. Річка Ікопоть у межах міста має протяжність 5,7 км, річка Шахівка – 0,4 км. Стік

р. Случ в межах міста зарегульований водосховищем в місці злиття всіх трьох річок. Для кожної водойми характерні свої гідрологічні характеристики та антропогенне навантаження різного ступеню інтенсивності. Внаслідок антропогенної діяльності русла річок вийшли з колишніх природних берегів. Зарегульованість стоку вод у межах міста та підпору водоносного горизонту водоймища призвела до підвищення рівня ґрунтових вод, підтоплення території міста. Водоймище та річки Случ та Ікопоть знаходяться в незадовільному стані. Внаслідок зменшення глибини та швидкості течії річок у воді водосховища та річок виникають застійні явища. Водне дзеркало водосховища на 25-30% покрите надводною рослинністю (рогоза, очерет), яка розташована вздовж берегової лінії шириною до 50 м. Прибережні смуги є мілководними і в теплий період року є місцем розмноження комарів, що становить загрозу виникнення та розповсюдження малярії. Біологічне самоочищення річкової води внаслідок сповільнення течій річок здійснюється недостатньо швидко, що приводить до погіршення хімічних та біологічних показників якості води поверхневих водойм. З метою захисту від шкідливої дії ґрунтових вод на забудованих територіях шляхом пониження їх рівня на 0,9 м, попередженню виникненню та поширенню інфекційних хвороб, для забезпечення нормативного стану водних об'єктів, на замовлення Старокостянтинівського комбінату комунальних послуг виготовлена проектно-кошторисна документація «Берегоукріплення берегів водосховища на річках Случ та Ікопоть з розчисткою та поглибленням в межах міста Старокостянтинів». Відповідно до відкоригованої кошторисної документації загальна вартість робіт даного проекту в цінах станом на 22.08.2017 року становить 94 857, 054 грн.

З метою покращення санітарного стану прибережних захисних смуг водних об'єктів, виявлення та ліквідації несанкціонованих сміттєзвалищ на берегах водойм планується проводити обстеження прибережних захисних смуг спільно з представниками поліції, комунальних служб міста.

З метою збереження водності річок, захисту водних об'єктів на території міста Старокостянтинівською міською радою прийнято рішення від 06.03.2018 року №40/27/VII «Про надання дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо встановлення меж прибережної захисної смуги р. Случ, р. Ікопоть, та р. Шахівка в м. Старокостянтинів».

2.3.2. Водопостачання та водовідведення.

Джерелом водопостачання міста є підземні води водозаборів Григоровецький, Чернятинський та водозабір КЕЧ, артсвердловини по вул. Байдукова, Гольдфадена. З 7 артезіанських свердловин Григоровецького водозабору використовується дві глибиною 80-85 м, фактична потужність яких 2,2 тис. м³ на добу. П'ять свердловин перебувають в стані консервації в зв'язку з малим дебетом води. З 4 свердловин Чернятинського водозабору використовується три глибиною 80-85 м, фактична потужність яких 2,0 тис. м³ на добу, одна свердловина перебуває в стані консервації в зв'язку з малим дебетом води. Всі 6 свердловин водозабору КЕЧ перебувають в стані консервації в зв'язку з малим дебетом води. Нову свердловину збудовано на станції другого підйому водозабору КЕЧ – ВНС-1 та Григоровецькому водозаборі.

З метою соціально-гігієнічного моніторингу Старокостянтинівським міськміжрайонним відділом лабораторних досліджень ДУ «Хмельницький обласний лабораторний центр МОЗ України» в IV кварталі 2018 року проведено дослідження 6 проб питної води ВНС-1, ВНС-2, ВНС-3 на санітарно-хімічні та мікробіологічні показники. За результатами досліджень встановлено, що всі проби питної води відповідають вимогам дод.1, 2, 4 ДСанПіН 2.2.4-171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною».

В мікрорайоні цукрового заводу загалом використовується 2 свердловини по вул. Байдукова та вул. Гольдфадена. Також планується будівництво станції водопідготовки питної води в приміщенні свердловини по вул. Байдукова, реконструкція водопровідної мережі по вул. Гольдфадена.

Загальна протяжність водопровідної мережі міста становить 62,3 км, з них 17,6 км

перебувають у ветхому та аварійному стані.

Відведення, транспортування та очищення основного обсягу побутових і виробничих стічних вод забезпечує централізована міська комунальна каналізаційна мережа, водовідведення здійснюється по самопливних та напірних колекторах. Побудовано і працюють 7 каналізаційних насосних станцій, одна з яких головна каналізаційна насосна станція, яка всі стоки міста по дюкеру та напірному колектору, протяжністю 6,0 км, подає на міські очисні споруди. Обладнання каналізаційних насосних станцій на 50% застаріле та енергоємне, потребує заміни.

Загальна довжина каналізаційних мереж становить 54,6 км, з них 17,6 км перебувають у ветхому та аварійному стані. Міські очисні споруди розташовані на південний схід від міста. Проектна потужність очисних споруд 5000 м³/добу. В зв'язку з тим, що міські очисні споруди перебувають в аварійному стані, в 2018 році розпочато будівельні роботи по проекту «Реконструкція каналізаційних очисних споруд потужністю 12000 м³/добу м. Старокостянтинів, Хмельницька обл.».

У 2017 році введенні в експлуатацію каналізаційні очисні споруди житлового мікрорайону Вокзалу-2. На очисних спорудах використані новітні енергозберігаючі технології та обладнання, що дає змогу значно заощаджувати енергоресурси, здійснювати водовідведення від багатоквартирних будинків, приватних домогосподарств, окремих підприємств, забезпечити високий рівень очищення стічних вод і, як наслідок, значно зменшити забруднення земель та поверхневих вод.

2.4. Поводження з відходами.

Основними джерелами утворення промислових відходів в місті є підприємства машинобудівної галузі, харчової промисловості. За даними Головного управління статистики в Хмельницькій області в 2017 році по м. Старокостянтиніву утилізовано (перероблено) 0,7 т промислових відходів I-III класів небезпеки, спалено 16,0 т промислових відходів I-III класів небезпеки (відпрацьовані масла і мастила моторні), видалено у спеціалізовані місця та організації - 8127,0 т. Всього за 2017 рік утворено відходів I-III класів небезпеки 2738,4 тонн, що становить 174,3 % по відношенню до 2016 року.

З метою здійснення заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення і збереження довкілля, що включає в себе комплекс робіт по збору, видаленню, знешкодженню і переробці побутових відходів, необхідно розробити схему санітарного очищення населеного пункту. Розробка даної схеми регламентована вимогами Закону України «Про відходи», є базовим документом для здійснення заходів у сфері поведження з відходами на території населеного пункту, визначення способів їх утилізації, переробки, знешкодження.

Основними напрямками у сфері поведження з відходами є вирішення проблеми роздільного збирання відходів, складування відходів, рекультивация існуючого полігону ТПВ, придбання необхідного устаткування та техніки для покращення функціонування системи збирання, перевезення, складування, утилізації твердих побутових відходів, вжиття заходів щодо ліквідації стихійних сміттєзвалищ на території міста.

У місті застосовується контейнерна система та система подвірного збору твердих побутових відходів. Розроблено та затверджено маршрути й графіки збору та вивезення відходів. Укладено угоди на вивезення та утилізацію ТПВ з 95% підприємств, установ, організацій, приватних підприємств.

Діючий полігон ТПВ експлуатується з 1965 року, отримано Державний акт на право користування земельною ділянкою серія I-ХМ №000899, площа 4,61 га, Проведено геологічні та геодезичні вишукування тіла полігону, проводяться роботи по благоустрою території, проводиться ущільнення відходів та їх пошарова ізоляція ґрунтом, будується нова технологічна карта для прийому відходів, ведеться обвалування полігону з південної сторони з будівництвом огорожі. Планується встановлення сортувальної лінії, що дозволить максимально здійснювати відділення ресурсоцінних компонентів відходів, які йтимуть в подальшому на переробку.

В місті розпочато роботу по впровадженню роздільного збирання відходів, для чого в навчальних закладах та на об'єктах соціальної сфери міста встановлено контейнери для відокремленого збирання відходів (папір, скло, пластик).

Щороку проводиться активна робота з ліквідації стихійних сміттєзвалищ. З метою виявлення та ліквідації стихійних сміттєзвалищ у зелених зонах, прибережних смугах водойм міста розпорядженням міського голови від 06 листопада 2018 року №359/2018-р «Про створення комісії з питань поводження з твердими побутовими та безхазяйними відходами та затвердження положення про неї» затверджено положення про комісію з питань поводження з твердими побутовими та безхазяйними відходами, яка діє на постійній основі, та її склад.

Для зменшення негативного впливу токсичних речовин на довкілля з 2013 року розпочато роботу зі збору небезпечних відходів від населення. Встановлено скриньки для збору батарейок у навчальних закладах, торгівельних мережах міста. На території Старокостянтинівського комбінату комунальних підприємств облаштовано пункт прийому відпрацьованих батарейок, люмінесцентних ламп, шин для подальшої їх відправки на утилізацію на спеціалізовані підприємства. Робота в даному напрямку продовжується.

Також в Старокостянтинівському комбінаті комунальних підприємств функціонує дільниця по прийому та переробці вторинної сировини, де проводиться пресування паперу, картону, пластикових пляшок з наступною їх реалізацією згідно укладених договорів.

2.5. Рослинний та тваринний світ.

2.5.1. Зелені насадження.

Основним заходом покращення стану атмосферного повітря в місті є збереження існуючих, створення нових зелених насаджень та догляд за ними. Благоустрій та озеленення міста набуває особливого значення в умовах підвищеного антропогенного навантаження.

З метою озеленення території міста щороку здійснюється посадка дерев в парках, прибережних смугах водойм, вздовж тротуарів та вулиць. Проте, для збереження та поновлення зелених зон, забезпечення комфортності проживання населення в подальшому витрати на озеленення необхідно збільшити.

Потребує проведення реконструкції міський парк відпочинку ім. Федорова. На момент розробки Програми виготовлено детальний план території парку по вул. Попова та Миру, проведено передпроектні громадські слухання та замовлено розробку проекту реконструкції центрального парку.

Також потребує впорядкування територія інших міських парків та скверів, де необхідно здійснити проріджування зелених насаджень, формування крон дерев, видалити самосійну поросль та чагарники, облаштувати зони відпочинку з встановленням елементів благоустрою.

З метою одержання достовірних даних щодо кількісних та якісних характеристик зелених насаджень на території населеного пункту, сприяння створенню та формуванню високодекоративних і екологічно ефективних та стійких до несприятливих умов навколишнього природного середовища насаджень, відновлення, реконструкції та експлуатації об'єктів зеленого господарства та проведення в необхідних випадках профілактичних, лікувальних заходів, організації невиснажливого використання озелених територій необхідно провести інвентаризацію зелених насаджень на території міста.

2.5.2. Тваринний світ.

Особливе місце у міській фауні займають домашні тварини – собаки і коти. Проблемами, які потребують вирішення є ідентифікація собак в місті; стерилізація безпритульних тварин з одночасною їх вакцинацією; вирішення питання регулювання чисельності тварин гуманними методами. Регулювання чисельності безпритульних тварин є багатопрофільною проблемою і потребує залучення різних структур та організацій міста для її вирішення та планування на довгострокову перспективу.

Також необхідно визначити місце розташування та облаштувати майданчики для вихулу собак, зокрема, забезпечити їх відгородження, окультурення, прибирання тощо.

З метою попередження незаконного вилову водних живих ресурсів необхідно забезпечити проведення рейдів з метою контролю за дотриманням правил рибальства на річках в межах міста.

2.6. Екологічна освіта і робота з громадськістю.

У подоланні сучасної глобальної екологічної кризи визначальним є формування екологічної свідомості, культури і цілісного екологічного світогляду. Тому екологічна освіта і виховання є одним із пріоритетних завдань міської влади. Найбільший вплив на формування особистості, в тому числі на екологічну свідомість, має загальноосвітня школа, дошкільні навчальні заклади. Також, суттєву роль у розвитку свідомості відіграють масові природоохоронні заходи місцевого рівня, які щороку організуються та проводяться органами місцевого самоврядування, шкільними навчальними закладами тощо. Робота освітян в сфері екології спрямована на формування екологічної культури особистості, набуття навичок і досвіду розв'язання екологічних проблем, залучення школярів до практичної природоохоронної роботи. В рамках Всеукраїнських та міських екологічних акцій організуються та проводяться природоохоронні заходи, спрямовані на покращення стану довкілля, озеленення, поширення екологічних знань. Однак, екологічна культура громадян залишається низькою, і без підвищення її рівня неможливо сподіватися на позитивні зміни в навколишньому середовищі. Такої мети можна досягти лише спільними зусиллями громадських організацій та державних установ. Підвищення рівня суспільної екологічної свідомості і надалі планується шляхом проведення спільних природоохоронних заходів, акцій, розповсюдження соціальної реклами, інформування населення про важливість збереження довкілля через засоби масової інформації.

3. Мета, основні цілі та завдання Програми.

Основною метою Програми є забезпечення безпечних умов проживання населення, збереження природних особливостей міста, зменшення техногенних забруднень, раціональне використання природних ресурсів та формування в жителів міста екологічної свідомості.

Основні екологічні проблеми:

- забруднення атмосферного повітря стаціонарними та пересувними джерелами;
- забруднення водних ресурсів;
- забруднення навколишнього середовища побутовими відходами;
- збіднення біорізноманіття;
- підвищення рівня екологічної освіти та інформування населення щодо збереження природних ресурсів.

Стратегічні цілі та завдання:

Ціль: Зниження забруднення атмосферного повітря

Завдання:

- здійснення повітроохоронних заходів на підприємствах-забруднювачах атмосферного повітря;
- зменшення впливу діючих виробництв на повітряне середовище за рахунок впровадження новітніх технологій виробництва, встановлення ефективного газоочисного обладнання;
- озеленення території міста;
- зменшення викидів в атмосферне повітря від пересувних джерел шляхом використання екологічних видів пального (природний газ), використання автомобілів з електродвигунами, здійснення належного догляду за дорожнім господарством;
- оновлення санітарно-захисних зон підприємств зеленими насадженнями;
- здійснення контролю за недопущенням спалювання залишків сухої рослинності.

Ціль: Зменшення забруднення водних ресурсів.

Завдання:

- реконструкція міських очисних споруд;
- реконструкція (ремонт) існуючих і будівництво нових водопровідних та каналізаційних мереж;
- берегоукріплення берегів водосховища на річках Случ та Ікопоть з розчисткою та поглибленням в межах міста Старокостянтинів;
- тампонаж непридатних до експлуатації артезіанських свердловин.

Ціль: Забезпечення безпечного поводження з промисловими та побутовими відходами.

Завдання:

- розроблення схеми санітарного очищення міста;
- впровадження роздільного збирання побутових відходів;
- встановлення необхідної кількості контейнерних площадок та контейнерів;
- ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ;
- розроблення проектної документації на будівництво комплексу з переробки ТПВ з елементами дегазації та рекультивації на існуючому полігоні ТПВ та реалізація розробленого проекту;
- приймання вторинної сировини;
- здійснення контролю за недопущенням спалювання побутових та промислових відходів.

Ціль: Збереження біорізноманіття.

Завдання:

- забезпечення збереження та догляд за існуючими зеленими насадженнями;
- створення нових зелених зон;
- реконструкція центрального парку ім. Федорова та впорядкування території міських парків та скверів;
- здійснення контролю за дотриманням правил рибальства на водних об'єктах в межах міста;
- зариблення водних об'єктів;
- регулювання чисельності безпритульних тварин гуманними методами

Ціль: Забезпечення екологічно збалансованого природокористування

Завдання:

- виготовлення технічної документації з землеустрою на землі рекреаційного призначення;
- винесення меж парків та скверів в натуру;
- виготовлення проекту землеустрою щодо встановлення меж прибережних захисних смуг річок Случ, Ікопоть, Шахівка в межах м. Старокостянтинова.

Ціль: Формування екологічної свідомості керівників та працівників підприємств, установ, організацій, жителів міста, підвищення рівня їх обізнаності з питань охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки.

Завдання:

- залучення населення міста до проведення суботників з прибирання міських територій, висадження зелених насаджень;
- інформування населення через радіопрограми, статті в газетах, сайт міської ради щодо необхідності охорони навколишнього природного середовища;
- проведення семінарів, навчань, круглих столів з керівниками підприємств, установ, організацій з питань охорони довкілля, дотримання норм діючого законодавства у сфері природоохоронної діяльності на виробництві;
- забезпечення проведення в навчальних закладах акцій, виставок, конкурсів з питань охорони довкілля;
- проведення загальноміських природоохоронних акцій.

Терміни виконання завдань Програми.

Реалізація завдань за відповідними напрямками Програми передбачена на період 2019-2023 роки.

Терміни реалізації конкретних природоохоронних заходів визначаються проектно-кошторисною документацією, рішеннями сесії міської ради та виконавчого комітету міської ради, розпорядженнями міського голови.

4. Шляхи і способи виконання Програми.

Основою реалізації програми є забезпечення комплексного підходу до вирішення екологічних проблем міста, розуміння пріоритетності екологічних заходів, запобігання забрудненню атмосферного та водного басейнів, земельних ресурсів, раціональне їх використання, створення умов для їх відновлення, поліпшення санітарно-гігієнічного й екологічного стану міста шляхом впровадження сучасних технологій збирання, вилучення, переробки та знешкодження промислових і побутових відходів.

5. Очікувані результати виконання Програми.

Виконання Програми дасть змогу:

- зменшити викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- покращити якість поверхневих вод внаслідок реконструкції міських очисних споруд;
- вжити заходи для очищення річок, здійснити захист території міста від підтоплення;
- запровадити роздільне збирання твердих побутових відходів ;
- забезпечити поводження з відходами згідно вимог діючого законодавства, реконструювати міський полігон твердих побутових відходів;
- знизити негативний вплив на зелені насадження і рослинність зелених зон міста;
- підвищити екологічну свідомість жителів міста.

6. Фінансове забезпечення виконання Програми.

Джерелами фінансування виконання заходів Програми є кошти державного, обласного та міського бюджетів, власні кошти підприємств, установ та організацій, інші джерела фінансування (добровільні внески, інвестиційні кошти, гранти і інше). Кошти використовуються для цільового фінансування природоохоронних заходів, які відповідають видам діяльності згідно постанови Кабінету Міністрів України від 17 вересня 1996 року №1147 «Про затвердження Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів».

Нормативно-правове забезпечення реалізації Програми буде здійснюватися на основі чинної законодавчо-нормативної бази, а також нормативних документів місцевого рівня.

Фінансування Програми з міського бюджету здійснюватиметься згідно планових асигнувань на відповідний рік.

У випадку невиконання заходів Програми у заплановані терміни в зв'язку з відсутністю фінансування або з інших причин до Програми вносяться зміни в установленому порядку. При цьому проводиться аналіз причин невиконання заходів Програми та робляться висновки, спрямовані на подальше їх обов'язкове виконання у встановлені нові терміни.

Інформація про виконання Програми доводиться до відома депутатів міської ради.

